

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 16 lutego 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. dokonał ustalenia kapitału początkowego J. K. (1) na dzień 1 stycznia 1999 r. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych 1972 – 1981. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 76,11%, zaś podstawa wymiaru 937,28 zł (76,11% x kwota bazowa 1.220,89 zł). Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy uwzględnił 27 lat, 2 miesiące i 4 dni tj. 326 miesięcy okresów składkowych. Okresy nieskładkowe wyniosły 1 rok, 1 miesiąc tj. 13 miesięcy. Do ustalenia wartości kapitału początkowego ZUS uwzględnił minimalne wynagrodzenia za okresy pozostawania w stosunku pracy, za które nie zostało udokumentowane wynagrodzenie tj. od 20 lipca 1970 r. do 31 marca 1971 r., od 9 listopada 1987 r. do 27 lutego 1990 r., od 3 czerwca 1991 r. do 10 marca 1992 r., od 11 marca 1992 r. do 30 września 1994 r. a także za okresy, za które występują rozbieżności w wynagrodzeniach wykazanych w legitymacji ubezpieczeniowej oraz w zaświadczeniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z 21 marca 2001 r. tj. od 1 stycznia 1976 r. do 31 grudnia 1976 r., od 1 stycznia 1981 r. do 31 marca 1981 r. Kapitał początkowy ustalony na dzień 1 stycznia 1999 r. wyniósł 123.556,62 zł /decyzja k. 77-79 akt ZUS plik I, obliczenie wskaźnika k. 81 akt ZUS plik I/.

Decyzją z dnia 16 lutego 2016 r. ZUS I Oddział w Ł. przyznał wnioskodawcy od dnia 11 lutego 2012 r. tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego emeryturę obliczoną zgodnie z zasadami określonymi art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne (3.542,14 zł) oraz kapitału początkowego (404.801,26 zł) z uwzględnieniem waloryzacji składki i kapitału początkowego zaewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę (210,70 miesięcy). Emerytura wyliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy wyniosła $= 1.938,03$ zł brutto $[(3.542,14 \text{ zł} + 404.801,26 \text{ zł}) : 210,70 = 1.938,03 \text{ zł}]$. Po waloryzacji od 1 marca 2016 r. emerytura wyniosła 1.942,68 zł brutto /decyzja k. 83-85 odw. akt ZUS plik I/.

W dniu 15 marca 2016 r. wnioskodawca złożył odwołania od powyższych decyzji. Decyzjom zarzucił pominięcie przy ustalaniu podstawy wymiaru składek wynagrodzeń uzyskiwanych w latach 1976 (poz. 5) i 1981 (poz. 10) na podstawie przedłożonych zaświadczeń o zatrudnieniu i wynagrodzeniu i błędne przyjęcie w tym latach wynagrodzeń minimalnych /odwołanie k. 2, odwołanie k. 2 akt VIII U 752/16/.

W odpowiedziach na odwołania organ rentowy wnosił o ich oddalenie podtrzymując dotychczasową argumentację /odpowiedź na odwołanie k. 3-3 odw.; odpowiedź na odwołanie k. 3-3 odw. akt VIII U 752/16/.

W piśmie procesowym z dnia 31 maja 2016 r. wnioskodawca wniósł o uwzględnienie w podstawie wymiaru emerytury wynagrodzeń uzyskiwanych w okresie od 20 lipca 1970 r. do 31 marca 1971 r. na podstawie wpisu w książeczce zdrowia z dnia 16 kwietnia 1981 r. oraz od 1 stycznia 1976 r. do 31 grudnia 1976 r. oraz od 1 stycznia 1981 r. do 31 marca 1981 r. na podstawie zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z 21 marca 2001 r. /pismo k. 10/

Postanowieniem z dnia 6 października 2016 r. Sąd połączył sprawę o sygn. akt VIII U 752/16 ze sprawą niniejszą do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia /protokół rozprawy k. 9 akt VIII U 752/16/

Na rozprawie z dnia 6 października 2016 r. wnioskodawca poparł odwołanie, wnosząc o uwzględnienie wynagrodzeń uzyskiwanych w okresach od 1 stycznia 1976 r. do 31 grudnia 1976 r. oraz od 1 stycznia 1981 r. do 31 marca 1981 r. Pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołanie. /stanowiska 00:00:25 - 00:08:53 - płyta CD k. 21/

Na rozprawie z dnia 7 lutego 2017 r. wnioskodawca oświadczył, że nie kwestionuje hipotetycznego wyliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz wysokości emerytury zawartego w piśmie ZUS

z dnia 6 lutego 2017 roku. Wniósł o przyznanie świadczenia w oparciu o przeliczenie na podstawie dokumentu Rp-7. Pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania. /stanowiska 00:00:48 - 00:04:35 - płyta CD k. 27/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

J. K. (1), urodzony (...), w dniu 27 stycznia 2016 r. wystąpił z wnioskiem o przyznanie emerytury /wniosek k. 1-6 akt ZUS plik I/.

W okresie od 17 lutego 1969 r. do 5 kwietnia 1969 r. wnioskodawca był zatrudniony w (...) Związku Spółdzielni (...) – Zakładu Usług (...) w Ł. w pełnym wymiarze czasu pracy ostatnio na stanowisku pracownika rozdzielni /świadcstwo pracy - akta ZUS plik I, legitymacja ubezpieczeniowa koperta – akta ZUS plik I/

Od 20 lipca 1970 r. do 31 marca 1971 r. ubezpieczony był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w Ł. w pełnym wymiarze czasu pracy ostatnio na stanowisku technika instalacji sanitarnych. Za ten okres ZUS w podstawie wymiaru składek przyjął wynagrodzenia minimalne /świadcstwo pracy - akta ZUS plik I, legitymacja ubezpieczeniowa koperta – akta ZUS plik I/

Skarżący był w okresie od 1 kwietnia 1971 r. do 30 kwietnia 1973 r. zatrudniony w Biurze Studiów i (...) w Ł. w pełnym wymiarze czasu pracy ostatnio na stanowisku pomocy technicznej /świadcstwo pracy, angaż - akta ZUS plik I, legitymacja ubezpieczeniowa koperta – akta ZUS plik I/

W okresie od 2 maja 1973 r. do 30 września 1974 r. wnioskodawca był zatrudniony w Miejskim Zarządzie Budynków Mieszkalnych w Ł. w pełnym wymiarze czasu pracy ostatnio na stanowisku starszego kosztorysanta /świadcstwo pracy, angaż - akta ZUS plik I, legitymacja ubezpieczeniowa koperta – akta ZUS plik I /

Od 1 października 1974 r. do 31 marca 1981 r. odwołujący się był zatrudniony w Zarządzie Remontów i Inwestycji (...) w Ł. (późniejsza nazwa Przedsiębiorstwo Usług (...) sp. z o.o. w Ł.) w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowiskach specjalisty – pomocy technicznej, asystenta projektanta, starszego asystenta projektanta. Ze świadectwa pracy wynika, że ostatnio otrzymywał wynagrodzenie wg XIII kategorii zaszeregowania tj. 4.400 zł, dodatek wyrównawczy w wysokości 300 zł plus dodatek stażowy w wysokości 10 % plus premia regulaminowa /świadcstwo pracy k. 17 – 18 akt ZUS plik I/

Na druku Rp-7 oraz w legitymacji ubezpieczeniowej pracodawca wykazał zarobki wnioskodawcy za okres od 1 października 1974 r. do 31 marca 1981 r. z czego ZUS w podstawie wymiaru składek nie uwzględnił jedynie wynagrodzeń za okresy od 1 stycznia 1976 r. do 31 grudnia 1976 r. (55.691 zł- druk Rp-7, 54.247 zł – legitymacja) oraz od 1 stycznia 1981 r. do 31 marca 1981 r. (26.501 zł- druk Rp-7, 22.274 zł – legitymacja), w których przyjął wynagrodzenia minimalne. Z tego okresu nie zachowała się dokumentacja płacowa /zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu k. 19 akt ZUS plik I, legitymacja ubezpieczeniowa koperta – akta ZUS plik I, wykaz okresów k. 69 akt ZUS plik I/

Na podstawie zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 21 marca 2001 r. organ rentowy uznał wnioskodawcy za udowodnioną podstawę wymiaru składek za okres od 1 października 1974 r. do 31 grudnia 1980 r. /zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu k. 19 akt ZUS plik I/.

Organ rentowy uznał wnioskodawcy za udowodnioną podstawę wymiaru składek z lat 1969, 1971 (od kwietnia)-1975, 1977-1980, 1982-1987 (do listopada), 1990 (od marca)- 1991 (do maja), 1994 (od października) – 1998. /wykaz zarobków k. 67 - 68akt ZUS plik I/.

Ubezpieczony w okresie od 1 kwietnia 1981 r. do 30 września 1987 r. prowadził działalność gospodarczą – handlową i gastronomiczną – M. Bar (...) /zaświadczenie z Urzędu Miasta Ł. k. 21 akt ZUS plik I, zaświadczenie ZUS k. 23 – 23 odw. akt ZUS plik I/

Od 9 listopada 1987 r. do 27 lutego 1990 r. wnioskodawca był zatrudniony w (...) Państwowych Zakładach Budownictwa (...) w R. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowiskach technika budowy, majstra budowy. Za ten okres ZUS w podstawie wymiaru składek przyjął wynagrodzenia minimalne /świadcstwo pracy - akta ZUS plik I/.

W okresie od 16 maja 1990 r. do 2 czerwca 1991 r. wnioskodawca był zarejestrowany jako bezrobotny w urzędzie pracy /zaświadczenie k. 31 akt ZUS/

Ubezpieczony od 3 czerwca 1991 r. do 10 marca 1992 r. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w W. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku młodszego elektromontera. Za ten okres ZUS w podstawie wymiaru składek przyjął wynagrodzenia minimalne /świadcstwo pracy - akta ZUS plik I, legitymacja ubezpieczeniowa koperta – akta ZUS plik I /.

Od 11 marca 1992 r. do 30 września 1994 r. wnioskodawca był zatrudniony w Zakładzie Gospodarki Mieszkaniowej w Ł. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku administratora. Za ten okres ZUS przyjął w podstawie wymiaru składek wynagrodzenia minimalne /świadcstwo pracy k. 25 akt ZUS plik I, legitymacja ubezpieczeniowa koperta – akta ZUS plik I /.

Skarżący od 1 października 1994 r. do 29 lutego 2000 r. prowadził działalność gospodarczą pod nazwą PHU (...) J. K. (2) /decyzja k. 27 akt ZUS plik I, zaświadczenie o przebiegu ubezpieczenia k. 29 akt ZUS plik I/

Ubezpieczony w okresie od 16 marca 2000 r. do 8 kwietnia 2011 r. był zarejestrowany jako bezrobotny w urzędzie pracy /zaświadczenie k. 31 akt ZUS, decyzja k. 33 akt ZUS/

Przy przyjęciu za podstawę wymiaru składek:

1) w roku 1976 – kwoty 55.691 zł oraz w roku 1981- kwoty 26.501 zł, to jest wynagrodzeń wskazanych w zaświadczeniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 21 marca 2001 r. (I wariant) - wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego obliczony z 10 kolejnych lat kalendarzowych 1972 – 1981 wyniósł 86,90 %, kapitał początkowy ustalony na dzień 1 stycznia 1999 r. wyniósł 132.882,20 zł a wysokość emerytury ustalona na dzień przyznania świadczenia wyniosła 2.083,04 zł a po waloryzacji od 1 marca 2016 r. -2.088,04 zł;

2) w roku 1976 – kwoty 54.247zł i zł oraz w roku 1981- kwoty 22.274 zł, to jest wynagrodzeń wskazanych w legitymacji ubezpieczeniowej (II wariant) - wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego obliczony z 10 kolejnych lat kalendarzowych 1972 – 1981 wyniósł 86,16 %, kapitał początkowy ustalony na dzień 1 stycznia 1999 r. wyniósł 132.200,86 zł a wysokość emerytury ustalona na dzień przyznania świadczenia wyniosła 2.072,44 zł a po waloryzacji od 1 marca 2016 r. -2.077,41 zł.

/obliczenia ZUS k. 1-18 akt ZUS plik II; pismo procesowe ZUS k. 23/.

Opisany powyżej stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty zawarte w aktach organu rentowego i załączone do akt sprawy, których autentyczności żadna ze stron nie kwestionowała.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołania są zasadne.

Stosownie do art.173 ust.1 i 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U z 2016 r. poz. 887 ze zm.) dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy na dzień wejścia w życie ustawy.

Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art.174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 dla osób w wieku 62 lat (ust. 2).

Zgodnie z art.174 ust.1 ustawy kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art.53, z uwzględnieniem ust.2-12.

Przepis art.174 ust.2 stanowi, że przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2, to jest w wymiarze nieprzekraczającym jednej trzeciej udowodnionych okresów składkowych.

W myśl ust. 3 cytowanego przepisu podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się przed dniem 1 stycznia 1999 roku.

Natomiast w myśl ust.7 analizowanego przepisu do obliczenia kapitału początkowego przyjmuje się kwotę bazową wynoszącą 100 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w II kwartale kalendarzowym 1998 roku. Ustęp 8 powyższego przepisu stanowi, że przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24 % tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku.

Z kolei z mocy art.15 ust.1 analizowanej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 tego samego przepisu przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym złożono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art.176.

Ust. 6 tego samego przepisu stanowi, że na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Zgodnie z ust. 4 i 5 w celu ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty:

- 1) oblicza się sumę kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w ust. 3, w okresie każdego roku z wybranych przez zainteresowanego lat kalendarzowych,
- 2) oblicza się stosunek każdej z tych sum kwot do rocznej kwoty przeciętnego wynagrodzenia, ogłoszonej za dany rok kalendarzowy, wyrażając go w procentach, z zaokrągleniem do setnych części procentu,
- 3) oblicza się średnią arytmetyczną tych procentów, która, z zastrzeżeniem ust. 5, stanowi wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury lub renty,

oraz

- 4) mnoży się przez ten wskaźnik kwotę bazową, o której mowa w art. 19, przy czym wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie może być wyższy niż 250%.

W związku z treścią zacytowanych przepisów można stwierdzić, iż kwota kapitału początkowego zależy od długości udowodnionych okresów składkowych i nieskładkowych przebytych przed 1 stycznia 1999 rokiem, podstawy wymiaru oraz współczynnika proporcjonalnego do wieku ubezpieczonego, który służy do obliczenia tzw. części socjalnej.

Natomiast stosownie do art. 24 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego określonego w ust. 1a i 1b, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a, 50e i 184. Wiek emerytalny dla mężczyzn urodzonych w okresie od dnia 1 kwietnia 1950 roku do dnia 30 czerwca 1950 roku wynosi co najmniej 65 lat i 10 miesięcy (ust. 1b pkt 6).

Stosownie do art. 25 analizowanej ustawy podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

Emerytura, ustalana według zreformowanych zasad dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wieko-wi, w jakim ubezpieczony przechodzi na emeryturę - art. 26 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Wiek ubezpieczonego w dniu przejścia na emeryturę wyraża się w ukończonych latach i miesiącach (ust. 2). Średnie dalsze trwanie życia ustala się wspólnie dla mężczyzn i kobiet oraz wyraża się w miesiącach (ust. 3). Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłasza w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" corocznie w terminie do dnia 31 marca tablice trwania życia, z uwzględnieniem ust. 3, dla wieku ubezpieczonych określonego w myśl ust. 2 (ust. 4).

Emerytura na tzw. starych zasadach wyliczana jest wyłącznie tym osobom urodzonym po 31 grudnia 1948 roku, które mają prawo do wcześniejszej emerytury (np. na podstawie art. 88 ustawy Karta Nauczyciela).

Zatem w przypadku osób, dla których ustalany jest kapitał początkowy, wysokość emerytury uzależniona jest od kwoty zwaloryzowanego kapitału początkowego oraz zwaloryzowanych składek na ubezpieczenie emerytalne ewidencjonowanych od dnia 1 stycznia 1999 roku na koncie ubezpieczonego.

Zgodnie zaś z ogólną zasadą wyrażoną w art. 116 ust. 1 postępowanie w sprawach świadczeń wszczyna się na podstawie wniosku zainteresowanego, chyba że ustawa stanowi inaczej.

Na podstawie art. 129 ust. 1 świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu, z uwzględnieniem ust. 2.

Z kolei na podstawie ust. 2a dodanego do art. 15 z dniem 1 stycznia 2009 r., jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy.

W rozpoznawanej sprawie spór dotyczył ostatecznie zaliczenia do podstawy wymiaru składek uwzględnianej przy ustaleniu kapitału początkowego i emerytury ubezpieczonego J. K. (1) wynagrodzeń uzyskiwanych przez niego w okresach od 1 stycznia 1976 r. do 31 grudnia 1976 r. oraz od 1 stycznia 1981 r. do 31 marca 1981 r. w Zarządzie Remontów i Inwestycji (...) w Ł. (późniejsza nazwa Przedsiębiorstwo Usług (...) sp. z o.o. w Ł.) na podstawie zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 21 marca 2001 r., za który to okres brak jest dokumentacji płacowej. Przyczyną, dla której organ rentowy nie uwzględnił wskazanych w tym zaświadczeniu wynagrodzeń była sprzeczność wysokości tych wynagrodzeń z wpisami w legitymacji ubezpieczeniowej wnioskodawcy.

Zgodnie z § 21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. z 2011, Nr 237, poz. 1412) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. obowiązuje od 23 listopada 2011 r. i ma zastosowanie do wniosków w sprawach świadczeń złożonych od daty jego wejścia w życie. Zastąpiło ono rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. z 1983 r., Nr 10, poz. 49, ze zm.), które dowody uzasadniające prawo do świadczeń i ich wysokości określało w sposób podobny.

I tak zgodnie z § 20 pkt. 1 rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość zarobku lub dochodu stanowiącego podstawę wymiaru emerytury lub renty dla pracowników były zaświadczenia zakładów pracy wystawione według wzoru ustalonego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych albo legitymacja ubezpieczeniowa zawierająca wpisy dotyczące okresów zatrudnienia i wysokości osiągniętych zarobków.

Orzeczenia Sądu Najwyższego jakie zapadły jeszcze na gruncie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. są zgodne co do tego regulacja zawarta w § 20 rozporządzenia wyznacza jedynie kierunek postępowania dowodowego, natomiast nie oznacza, że wysokość uzyskiwanego uposażenia nie może być ustalona w inny sposób tak przy pomocy innych pisemnych środków dowodowych pochodzących od pracodawcy, a nawet dowodów pośrednich, nie wyłączając zeznań świadków - aczkolwiek wskazujących wprost na wysokość wynagrodzenia danego zainteresowanego /por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 r., sygn. II UKN 186/97, opubl: Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 1998, Nr 11, poz. 342; wyroku Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2006 r., sygn. I UK 179/06, niepubl./.

W postępowaniu wszczętym odwołaniem od decyzji organu rentowego Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych kieruje się bowiem regułami dowodzenia określonymi w art. 227 i n. kpc nie jest zaś związany ograniczeniami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organami rentowymi, co wynika z treści art. 473 kpc. Sprawia to, że wysokość uzyskiwanych dochodów może być ustalana wszelkimi dostępnymi środkami dowodowymi, które Sąd uznał za celowe i pożądane.

Mając powyższe na uwadze Sąd w niniejszej sprawie przeprowadził postępowanie dowodowe obejmujące analizę dokumentacji znajdującej się w jego aktach osobowych ubezpieczonego, co pozwoliło w sposób wszechstronny przeanalizować zasadność jego żądań.

Z niekwestionowanych ustaleń wynika, że w okresie od 1 października 1974 r. do 31 marca 1981 r. wnioskodawca był zatrudniony w Zarządzie Remontów i Inwestycji (...) w Ł. (późniejsza nazwa Przedsiębiorstwo Usług (...) sp. z o.o. w Ł.) na stanowiskach specjalisty – pomocy technicznej, asystenta projektanta, starszego asystenta projektanta.

Ze spornego okresu pracy nie zachowała się dokumentacja osobowo- płacowa wnioskodawcy. Z tego okresu zachowały się jedynie świadectwo pracy, z którego wynika jedynie ostatnia wysokość wynagrodzenia wnioskodawcy. Natomiast z zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 21 marca 2001 r. wystawionego przez pracodawcę wnioskodawcy na druku Rp – 7 wynika, że ubezpieczony uzyskał wynagrodzenie w 1976 roku w wysokości 55.691 zł oraz w roku 1981 wynagrodzenie w wysokości 26.501 zł. Z kolei z legitymacji ubezpieczeniowej wnioskodawcy wynika, że wnioskodawca otrzymał wynagrodzenie w 1976 roku w wysokości 54.247zł zł oraz w roku 1981 wynagrodzenie w wysokości 22.274 zł.

Zważyć należy, że w pozostałym okresie zatrudnienia organ rentowy przyjął w podstawie wymiaru składek kwoty ujęte w powołanym zaświadczeniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 21 marca 2001 r.

W ocenie Sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy (zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu) potwierdził w sposób nie budzący wątpliwości wysokość wynagrodzenia wnioskodawcy w okresach od 1 stycznia 1976 r. do 31 grudnia 1976 r. oraz od 1 stycznia 1981 r. do 31 marca 1981 r. z tytułu zatrudnienia w Zarządzie Remontów i Inwestycji (...) w Ł.

Wskazane w zaświadczeniu i wynagrodzeniu z dnia 21 marca 2001 r. jako udokumentowane w sposób prawidłowy podlegają uwzględnieniu w podstawie wymiaru składek świadczenia emerytalnego. Podkreślenia ponownie wymaga, że organ rentowy nie kwestionował wskazanych w tym zaświadczeniu wynagrodzeń w pozostałym okresie zatrudnienia. Nie ma więc podstawy do wykluczenia spornych lat z podstawy wymiaru świadczenia wnioskodawcy. Z zaświadczenia tego wynika też wprost, że zostało ono wystawione na podstawie list płac obejmujących wynagrodzenie ubezpieczonego. Źródło to uznać należy za wiążące, co powoduje, że dokument wystawiony przez zakład pracy wnioskodawcy stanowi wiarygodną podstawę potwierdzającą wysokość zarobków skarżącego w całym okresie jego zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Usług (...) spółce z o.o. i daje pierwszeństwo przed dokumentem – legitymacją ubezpieczeniową.

Przy uwzględnieniu wymienionych kwot wskazanych w zaświadczeniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 21 marca 2001 r. w podstawie wymiaru kapitału początkowego wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego obliczony z 10 kolejnych lat kalendarzowych 1972 – 1981 wyniósł 62,52 % a kapitał początkowy ustalony na dzień 1 stycznia 1999 r. wyniósł 2.088,04 zł (wariant I). Emerytura, przy uwzględnieniu wymienionej kwoty zwaloryzowanego kapitału początkowego, wyniosła 2.083,04 zł, a po waloryzacji od 1 marca 2016 r. - 2.088,04 zł. Wnioskodawca nie kwestionował hipotetycznego wyliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz wysokości emerytury zawartego w piśmie ZUS z dnia 6 lutego 2017 roku. Tym samym zostały spełnione przesłanki do ponownego ustalenia kapitału początkowego i obliczenia wysokości emerytury wnioskodawcy.

Mając powyższe okoliczności na uwadze Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc, zmienił zaskarżone decyzje z dnia 16 lutego 2016 r. o ustaleniu kapitału początkowego oraz decyzję z dnia 18 lutego 2016 r. przyznającą emeryturę orzekając jak w punktach 1 i 2 wyroku.

K.P.